

Františkovo slovo

č.4



Být svatými není luxus, nýbrž nutnost pro spásu světa

Obec nepatří apoštolům, nýbrž apoštolové obci

Následovat Ježíše znamená přebývat doma, v církvi

Nezvykat si na zprávy o válkách

List papeže Františka adresovaný rodinám

Všichni jsme drahocenní pro všechny

Papež František dnes kázal o koherenci křesťanského života

Papež František: neodsuzujme lidi, kteří selhali v lásce

Výběr a výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Být svatými není luxus, nýbrž nutnost pro spásu světa

„Pomoz nám, milosrdný Otče, abychom byli vždy pozorní vůči hlasu Ducha“ (*Vstupní modlitba*).

Tato modlitba pronesená na začátku mše nás vybízí k zásadnímu postoji: naslouchání Duchu svatému, který oživuje církev i duši. Svou tvůrčí a obnovnou silou Duch ustavičně nese naději Božího lidu putujícího v dějinách a jakožto Přímluvce nese svědectví křesťanů. V této chvíli, my všichni spolu s novými kardinály, chceme naslouchat hlasu Ducha, který promlouvá skrze čtení z Písma.

V prvním čtení zazněla Pánova výzva k Jeho lidu: „Budte svatí, poněvadž já, Hospodin, váš Bůh, jsem svatý“ (*Lv 19,2*). A Ježíš v evangeliu opakuje: „Budte dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec“ (*Mt 5,48*). Tato slova interpelují nás všechny, učedníky Páně, a dnes jsou určena zvláště mně a vám, drazí bratři kardinálové, zejména vám, kteří jste se včera stali součástí kardinálského kolegia. Napodobovat svatost a dokonalost Boha se může zdát nedostižným cílem. Nicméně, první čtení a evangelium nám podávají konkrétní příklady, jak máme činit z Božího jednání pravidlo svého jednání. Pamatujme však všichni, že bez Ducha svatého by byla naše snaha marná! Křesťanská svatost není v první řadě naším dílem, nýbrž plodem – chtěné a pěstované – chápavosti vůči Duchu třikrát Svatého Boha.

Levitikus říká: „K svému bratru neměj nenávisť v srdci... nemsti se a nechovej zášť... miluj svého bližního...“ (*19,17-18*). Tyto postoje se rodí ze svatosti Boha. My jsme však obvykle tolik jiní, tolik sobečtí a pyšní... a přece nás dobrota a krása Boží přitahují a Duch svatý nás může den po dni očišťovat, přetvářet a utvářet. Musíme usilovat o tuto konverzi, konverzi srdce. My všichni, zvláště kardinálové a já.

Také Ježíš k nám v evangeliu promlouvá o svatosti a vysvětluje nám nový zákon, ten Svůj. Činí tak za pomoci několika antitezí mezi nedokonalou spravedlností učitelů Zákona a farizeů a vyšší spravedlností Božího království. *První antitezedešního úryvku* se týká pomsty. „Slyšeli jste, že bylo řečeno: »Oko za oko, a zub za zub«. Ale já vám říkám: když tě někdo udeří na pravou tvář, nastav mu i druhou“ (*Mt 5,38-39*). Nejenom že nemáme druhému vracet zlo, které nám způsobil, ale máme se snažit velkoryse mu prokazovat dobro.

Druhá antizeze se vztahuje k nepřátelům: „Slyšeli jste, že bylo řečeno »Miluj svého bližního a měj v nenávisti svého nepřítele«. Ale já vám říkám: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují“ (*Mt 5,43-44*). Ježíš žádá toho, kdo Jej chce následovat, aby prokazoval lásku tomu, kdo si to nezaslouží, bez náhrady, a aby láskou plnil prázdná místa v srdcích, v lidských vztazích, v rodinách, ve společenstvích, ve světě. Ježíš nás nepřišel učit vybraným způsobům, salónním manýrům! Kvůli tomu nebylo třeba, aby sestupoval z nebe a zemřel na kříži. Kristus přišel, aby nás spasil, ukázal nám cestu, *jediné východisko* z tekutých písků hříchu a touto cestou svatosti je milosrdenství. To, které prokázal On a denně prokazuje nám. Být svatými není nějaký luxus, nýbrž nutnost pro spásu světa. To od nás Pán žádá.

Drazí bratři kardinálové, Pán Ježíš a matka církev nás žádají, abychom s větší horlivostí a zápalem dosvědčovali tyto postoje svatosti. Právě v tomto dodatku nezištné oblaci spočívá svatost kardinála. Milujme proto ty, kteří k nám chovají zášť; žehnejme těm, kdo nás pomlouvají; zdravme s úsměvem ty, kdo si to nezaslouží; nečekejme, že si nás budou považovat, nýbrž odpovídejme mírností na zpupnost; zapomínejme na uštědřená ponížení. Nechejme se stále vést Kristovým Duchem, který se obětoval na kříži, abychom mohli být „přívodem“, jímž proudí Jeho láska. Toto je postoj a chování kardinála. Kardinál se stává součástí církve Říma, nikoli nějakého dvora. Vyhýbejme se a vzájemně si pomáhejme při vyhýbání se dvorskému chování: intrikám, řečem, spolčování, protekcionářství, preferování. Naše řeč ať je řečí evangelia: „ano, ano; ne, ne“; naše postoje ať jsou postoji blahoslavenství a náš život ať je životem svatosti. Prosme znovu milosrdného Otce, abychom byli vždy pozorní vůči hlasu Ducha.

Duch svatý k nám dnes promlouvá také slovy svatého Pavla: „Jste Božím chrámem.. chrám je svatý, a ten chrám jste vy“ (*1Kor 3,16-17*). V tomto chrámu, kterým jsme my, se slaví existenciální liturgie dobroty, odpuštění a služby, jedním slovem liturgie lásky. Tento náš chrám bude zprofanován, budeme-li opomíjet povinnosti vůči bližnímu. Když v našem srdci nalezneme místo ten nejmenší z našich bratří, nachází tam místo sám Bůh. Když je onen bratr ponechán venku, je to sám Bůh, kdo nebyl přijat. Srdce zbavené lásky je jako odsvěcený kostel, vyjmutý z bohoslužby a určený k něčemu jinému.

Drazí bratři kardinálové, zůstaňme sjednoceni v Kristu a mezi sebou! Proším vás, abyste mi byli nablízku modlitbou, radou, spoluprací. A vy všichni, biskupové, kněží, jáhni, zasvěcené osoby a laici spojte se s námi v prosbě k Duchu svatému, aby kolegium kardinálů stále více žhnulo pastorační láskou a stále více bylo naplňováno svatostí, sloužilo tak evangeliu a pomáhalo církvi vyzařovat ve světě Kristovu lásku.

Obec nepatří apoštolům, nýbrž apoštolové obci

Dobrý den, drazí bratři a sestry,

V druhém čtení této neděle svatý Pavel praví: „Ať se nikdo nechlubí lidmi. Všecko je přece vaše: Pavel, Apollo i Petr, svět, život i smrt, to co tady už je, i to co teprve přijde, všecko je vaše. Vy však patříte Kristu a Kristus Bohu“ (1 Kor 3,23). Proč to apoštol říká? Protože problém, před kterým stojí, je rozdělení obce v Korintu, kde se vytvořily skupiny, jež se odvolávaly na různé kazatele, které pokládaly za svoje hlavy, a říkaly: „Já držím s Pavlem, já s Apollem, a já zase s Petrem...“ (1 Kor 1,12). Svatý Pavel vysvětluje, že tento způsob myšlení je pochybený, protože obec nepatří apoštolům, nýbrž oni – apoštolové – patří obci. Celá obec však patří Kristu!

Z této příslušnosti plyne, že rozdíly v křesťanských obcích – diecézích, farnostech, sdruženích a hnutích – nemohou protřečít skutečnosti, že všichni mají skrze křest tutéž důstojnost, všichni jsme v Ježíši Kristu Božími dětmi. V tom je naše důstojnost, že jsme Božími dětmi v Ježíši Kristu. Ti kdo obdrželi pověření vést, kázat, vysluhovat svátosti nesmějí se považovat za držitele zvláštní moci – vládce, nýbrž být ve službách obce, pomáhat jí, aby se ubírala s radostí cestou svatosti.

Církev dnes svěřuje svědectví tohoto stylu pastoračního života novým kardinálům, s nimiž jsem celebroidal dnes dopoledne mši svatou. Můžeme nyní všechny nové kardinály pozdravit aplausem... (*potlesk*) Včerejší konzistoř a dnešní eucharistie nám daly cennou příležitost zakoušet katolicitu, všeobecnost církve, kterou dobře znázorňuje rozmanitý původ členů kardinálského kolegia, shromážděného v těsném společenství s Petrovým nástupcem. Kéž nám Pán daruje milost usilovat o jednotu církve. Vytvářet jednotu je mnohem důležitější než konflikty. Jednota církve je v Kristu, zatímco konflikty nejsou vždycky Kristovy.

Liturgické a slavnostní momenty, které jsme mohly prožít během posledních dvou dnů, kéž v nás všech posílí víru, lásku ke Kristu a k Jeho církvi! Vybízím vás také, abyste tyto Pastýře podporovali a pomáhali jim modlitbou, aby horlivě vedli lid, který jim byl svěřen, a všem prokazovali jemnocit a lásku Páně. Jak velice potřebuje modlitbu biskup, kardinál a papež, aby mohli pomáhat Božímu lidu jít vpřed. Říkám pomáhat, tedy sloužit Božímu lidu, protože právě to je posláním biskupa, kardinála a papeže, totiž být služebníkem, sloužit v Kristově jménu. Modlete se za nás, abychom byli dobrými služebníky; dobrými služebníky a nikoli dobrými vládci! Všichni společně, biskupové, kněží, zasvěcené osoby a věřící laici máme dosvědčovat, že církev je věrná Kristu, oživovaná touhou sloužit bratřím a ochotná vycházet s prorockou odvahou vstříc duchovním očekáváním a požadavkům mužů a žen této doby. Matka Boží ať nás na této cestě provází a chrání.

24.2.2014

Papež František: Následovat Ježíše znamená přebývat doma, v církvi

Vatikán. Následovat Ježíše není idea, ale jakési „ustavičné zůstávání doma“, v církvi, kam Kristus přivádí každého, kdo se vzdálí – konstatoval papež František v homilii při dnešní ranní mši v kapli Domu sv. Marty.

Chlapec zkroucený křečí a svíjející se na zemi s pěnou na ústech, uprostřed bezmocného a povykujícího lidu. Jeho otec přibíhá k Ježíši a prosí, aby osvobodil jeho syna od ďábelské posedlosti. Takto dramaticky začíná dnešní evangelium (Mk9,14-29), které papež František bod za bodem vysvětloval. Brebentění okolostojících, kteří se prou. Přichází Ježíš a informuje se. Povyk ustane a ustaraný otec vystoupí ze zástupu a rozhodne se proti vši naději doufat v Ježíše. A Ježíš, dojat průzračnou vírou onoho otce, vyhání zlého ducha, sklání se k mladíkovi, jenž vypadá jako mrtvý, a pomáhá mu vstát.

„Celý ten zmatek a diskuse končí jediným gestem: Ježíš se sklání k chlapci a zvedá jej. Tato gesta nás vedou k zamyšlení. Když Ježíš uzdravuje, jde mezi lidi a někoho uzdravuje, nikdy jej nenechává samotného. Není žádným mágem, čarodějem, který přijde, uzdraví a jde dál. Každého vrací na jeho místo, nenechává jej na cestě. Pánova gesta jsou krásná.“

Ponaučení, vysvětluje papež František, spočívá v tom, že „Ježíš nás vždycky přivádí zpět domů, nikdy nás nenechá u cesty osamocené. Evangelium je plné těchto gest. Vzkříšení Lazara, život navrácený Jairově dceři a synovi vdovy z Naim. Vyjadřuje to také podobenství o ztracené a nalezené ovci, hledané a nalezené minci.

„Protože Ježíš nepřišel jenom z nebe. Je Synem lidu. Ježíš je příslib daný lidu a Jeho identitou je také příslušnost k tomuto lidu, který, počínaje Abrahamem, putuje za příslibem. A tato Ježíšova gesta nás učí, že každé uzdravení, každé odpuštění nás vždycky vrací našemu lidu, kterým je církev.“

Ježíš vždycky odpouští a Jeho gesta – pokračoval papež – jsou revoluční ba nepochopitelná, když odpouští někomu, kdo se vzdalil „příliš“, jako v případě celníka Matouše nebo jeho kolegy Zachea. Kromě toho, řekl dále papež, když Ježíš někomu odpouští, vrací jej domů. „Nelze tedy chápat Ježíše bez Božího lidu. Je absurdní milovat Krista bez církve, vnímat Krista, ale nikoli církev, následovat Krista na okraji církve,“ zdůraznil papež František s odkazem na slova Pavla VI. „Kristus a církev jsou jedno a pokaždé, když Kristus povolává člověka, přivádí jej do církve. Také proto je dobré, dodal, když je dítě pokřtěno v církvi, matce církvi.“

„Tato Ježíšova gesta plná něhy nám umožňují chápat, že naše nauka nebo naše následování Krista není žádná idea, nýbrž ustavičné zůstávání doma. Každý z nás skutečně může odejít z domu kvůli hříchu, pochybení. Bůh to ví. Spása spočívá v návratu domů s Ježíšem v církvi. Jsou to něžná gesta. Jednoho po druhém nás Pán takto volá do Svého lidu, do Své rodiny, k naší svaté matce církvi. Přemýšlejme o oněch Ježíšových gestech.“

25.2.2014

Papež František: Nezvykat si na zprávy o válkách

Vatikán. Děti hladovějí v uprchlických táborech, zatímco zbrojní magnáti hodují v salónech – tento obraz dnes načrtnul papež František v kázání během ranní mše v kapli Domu sv. Marty. Celá homilie Svatého otce byla plamennou výzvou k míru, namířenou proti „skryté světové válce“. Papež zdůraznil, že mír nemůže být jenom slovem a vybídl křesťany, aby si nezvykali na pohoršení války.

„Z čeho vznikají války, z čeho boje mezi vámi? – zní začátek dnešního první čtení z listu sv. Jakuba (Jak 4,1-10), který komentoval papež František. Také dnešní evangelium (Mk 9,30-37) ukazuje půtku Ježíšových učedníků, kteří se přeli o tom, kdo z nich je největší. A papež František k tomu podotkl: „Když se lidská srdce od sebe vzdalí, vzniká válka. Každý den v novinách čteme o válkách, tam a tam došlo k rozbroji: pět mrtvých, a jinde zas další oběti.“

„Mrtví jako by byli součástí každodenního účtování. Zvykli jsme si číst o těchto věcech. A kdybychom měli trpělivost pořídit seznam všech válek, které v tuto chvíli ve světě probíhají, určitě bychom popsali několik stran. Zdá se, že nás ovládnul duch války. Konají se pietní akty 100. výročí velké války s několika miliony mrtvých... A všichni se pohoršují! Ale dnes je to totéž! Namísto jedné velké války je všude spousta malých válek a národy jsou rozděleny... A kvůli zachování vlastních zájmů se vraždí, zabíjejí se lidé mezi sebou.“

„Z čeho vznikají války, z čeho boje mezi vámi?“, ptal se dále papež. „Války, nenávist a zášť – odpověděl – se nekupují na trhu. Jsou zde, v srdci. Když nám v katechismu jako dětem - vzpomínal papež - vysvětlovali příběh Kaina a Ábela, všichni jsme byli pohoršeni. Bylo nepřijatelné, že by jeden bratr zabil druhého. Dnes se mezi sebou zabíjejí miliony bratří. Ale zvykli jsme si. První světová válka nás pohoršuje – pokračoval - ale nynější velká a poněkud skrytá válka nás nepohoršuje! A spousta je těch, kdo umírají kvůli kousku půdy, kvůli ambici, z nenávisti, z rasové zášti. Žádostivost – dodal papež – nás přivádí k válce, k duchu tohoto světa.“

„Obvykle, když staneme před konfliktem, jsme v pozoruhodné situaci. Snažíme se jej vyřešit hádkami, válečným slovníkem. Nepřichází ke slovu nejprve pokojná mluva! A důsledky? Pomyslete na hladové děti v uprchlických táborech... Pomyslete jenom na tento plod války! A chcete-li, pomyslete na honosné salóny a hodování magnátů zbrojního průmyslu, kteří vyrábějí zbraně, jež jsou tam dodávány. Nemocné a hladové děti v uprchlickém táboře a velké hody honosného života, těch, co vyrábějí zbraně.“

„Co se to děje v našem srdci?“ – opakoval papež. „Apoštol Jakub – řekl dále – nám dává jednoduchou radu: „Přijďte blíže k Bohu a Bůh přijde blíže k vám“ (Jak 4,8). Duch války, který nás vzdaluje od Boha,“ varoval papež, „není daleko od nás; je také v našem domě.“

„Kolik jen rodin je rozbito, protože tatínek a maminka nejsou schopni nalézt cestu pokoje a preferují válku, soudí se. Válka pustoší! »Z čeho vznikají války, z čeho boje mezi vámi? Jen z vašich žádostí, které bojují ve vašich údech.« V srdci! Navrhují, abychom se dnes modlili za mír, za mír, který se, jak se zdá, stal pouhým slovem, ničím víc. A aby toto slovo bylo účinné, následujme radu apoštola Jakuba: »Uvědomte si svou ubohost!«..“

Tu ubohost - pokračoval papež - z níž vznikají války: v rodinách, ve čtvrtích a vůbec všude. Kdo z nás pláče – zeptal se papež – když se dozvídá z novin o tolika mrtvých anebo vidí v televizi jejich záběry? »Váš smích – citoval papež apoštola Jakuba – ať se obrátí v nárek a vaše radost ve smutek.« Toto – dodal pak – má dnes, 25. února,

především dělat křesťan tváří v tvář tolika válek: plakat, rmoutit se a pokořit se. Pán – končil papež dnešní ranní homilii – kéž nám to dá pochopit a chrání nás před přivyknutím na zprávy o válce.“

25.2.2014

List papeže Františka adresovaný rodinám

Vatikán. Papež František, podobně jako jeho předchůdce bl. Jan Pavel II., napsal dopis všem katolickým rodinám. List je datován 2. února, tedy ve svátek Uvedení Páně do chrámu, avšak Svatý stolec jej zveřejnil právě dnes. Papežův list přinášíme v plném znění:

„Drahé rodiny, přicházím k prahům vašich domů, abych k vám promluvil o události, která – jak je známo – proběhne ve Vatikánu letos v říjnu. Jde o mimořádné generální zasedání Biskupského synodu, svolané k diskusi na téma „Rodina jako pastorační výzva v kontextu evangelizace“. Církev je dnes povolána hlásat Evangelium a čelit novým naléhavým pastoračním úkolům, které se týkají rodiny.

Toto důležité setkání se dotýká celého Božího lidu: biskupů, kněží, zasvěcených osob a věřících laiků místních církví na celém světě, kteří se aktivně podílejí na jeho přípravě konkrétními návrhy a nezbytnou podporou v modlitbě. Tato modlitební podpora je víc než kdy jindy nezbytná a významná zejména z vaší strany, drahé rodiny. Synodální shromáždění je totiž věnováno zvláště vám, vašemu povolání a poslání v církvi a ve společnosti, problémům manželství, rodinného života, výchovy dětí a roli rodin v poslání církve. Prosím vás proto o intenzivní modlitbu k Duchu svatému, aby osvětlil synodní otce a vedl je v jejich náročném zadání. Jak víte, po tomto mimořádném zasedání synodu bude za rok následovat řádné synodní shromáždění, které bude dále rozvíjet téma rodiny. V září 2015 proběhne v tomto kontextu také Světové setkání rodin ve Philadelphii. Modleme se proto společně za to, aby církev skrze tyto události podstoupila skutečnou cestu rozlišování a přijala vhodné pastorační prostředky, které pomohou rodinám vyrovnat se s aktuálními problémy ve světle a síle vycházejícími z evangelia.

Píši vám tento dopis v den, kdy slavíme svátek Uvedení Páně do chrámu. Evangelista Lukáš vypráví, že P. Maria a sv. Josef přinesli dítě do chrámu, jak žádal Mojžíšův zákon, aby je obětovali Pánu. Stařec Simeon a prorokyně Anna, vedeni Duchem svatým, jim vyšli vstříc a rozpoznali v Ježíši Mesiáše (srov. Lk 2,22-38). Simeon jej vzal do náručí a děkoval Bohu za to, že konečně „spatřil“ spásu. Anna, navzdory pokročilému věku, našla nové síly a vyprávěla všem o tomto Dítěti. Je to krásný obraz: dvojice mladých rodičů a dva staří lidé, které shromáždil Ježíš. Ježíš skutečně přivádí k setkání a spojuje generace! On je nevyčerpatelným zdrojem lásky, která přemáhá každou uzavřenost, každou osamělost a každý smutek. Na své rodinné cestě sdílíte mnoho krásných chvil, společné jídlo, odpočinek, domácí práce, zábavu, modlitbu, cesty a pouti, projevy solidarity... Nicméně schází-li láska, chybí také radost. A autentickou radost nám dává Ježíš: nabízí nám své Slovo, jež osvěcuje naši cestu, dává nám Chléb života, jenž nás posiluje na každodenní loptě naší cesty.

Drahé rodiny, vaše modlitba za Biskupský synod bude vzácným pokladem, který obohatí církev. Děkuji vám a prosím vás, abyste se modlily také za mne, abych mohl sloužit Božímu lidu v pravdě a lásce. Kéž vás všechny neustále doprovází a ochraňuje P. Maria a sv. Josef a pomohou vám kráčet v jednotě lásky a vzájemné službě. Ze srdce vyprošuji každé rodině požehnání našeho Pána.“

26.2.2014

Papež František: Všichni jsme drahocení pro všechny

Vatikán. Předmluva papeže Františka ke knize kardinála Müllera »Chudá pro chudé. Poslání církve.«:

Kdo z nás nepociťuje nechuť už jenom při setkání se slovem „chudoba“? Její formy jsou mnohé: chudoba fyzická, ekonomická, duchovní, sociální a morální. Západní svět spojuje chudobu především s absencí ekonomické moci a negativně tento status zdůrazňuje. Jeho vláda se totiž podstatně zakládá na enormní moci, kterou dnes mají peníze, moci, která zdánlivě převyšuje každou jinou moc. Absence ekonomické moci proto znamená bezvýznamnost na politické, sociální a dokonce i na lidské rovině. Kdo nemá peníze, je brán v úvahu pouze do té míry, do jaké může sloužit jiným účelům. Existuje mnoho druhů chudoby, avšak ta ekonomická je nahlížena s největším odporem.

Je v tom velká pravda. Peníze jsou nástrojem, který obdobně jako majetek určitým způsobem prodlužuje a posiluje schopnost lidské svobody, umožňuje jí ve světě jednat a přinášet plody. Je to nástroj sám o sobě dobrý jako téměř všechno, čím člověk disponuje. Je to prostředek, který rozšiřuje naše možnosti. Nicméně, tento

prostředek se může obrátit proti člověku. Peníze a ekonomická moc totiž mohou být prostředkem, který člověka člověku vzdaluje a vtěsňuje jej do egocentrického a egoistického horizontu.

Dává nám to pochopit samo aramejské slovo, které Ježíš použil v evangeliu: *mamona* - čili skrytý poklad (Mt 6, 24; Lk 16,13). Když je ekonomická moc nástrojem produkujícím poklady, které si nechává pro sebe a schovává před druhými, produkuje nerovnost a svoji původně pozitivní schopnost ztrácí. I řecký termín *arpagmos* užitý svatým Pavlem v listě Filipánům (srov. Flp 2,6) odkazuje k žárlivě strážnému majetku nebo dokonce k plodu toho, co bylo odcizeno druhým. Dochází k tomu, když je majetek používán lidmi, kteří znají solidaritu jenom v – těsném či širokém – okruhu svých známých anebo pokud z ní sami těží, ale nikoliv, jde-li o to ji prokazovat. Dochází k tomu tehdy, ztratí-li člověk naději v transcendentní horizont, a tím i zálibení v nezištnosti, zálibu konat dobro prostě jen kvůli kráse tohoto konání (srov. Lk6,33).

Když je však člověk vychován, aby uznával základní vzájemnost, která jej pojí se všemi ostatními lidmi, jak nám to připomíná sociální učení církve, pak dobře ví, že si nemůže majetek schovávat pro sebe. Když je člověk zvyklý žít ve vzájemnosti, uvědomuje si, že to, co upírá druhým a nechává si pro sebe, obrátí se dříve či později proti němu. Právě na to poukazuje Ježíš, když mluví molech a rzi, která ničí sobecky držené bohatství (Mt 6,19-20; Lk 12,33).

Je-li však majetek, kterým někdo disponuje, užíván nejenom pro vlastní potřeby, pak se rozmnožuje a přináší často nečekané plody. Existuje totiž původní spojitost mezi profitem a solidaritou, plodná cirkulace výtěžku a daru, která je hříchem rozbíjena a zatemňována. Úkolem křesťanů je znovu objevit, žít a zvěstovat všem tuto cennou a původní spojitost profitu a solidarity. Jak velice potřebuje dnešní svět znovu objevit tuto krásnou pravdu! Čím více s tím bude počítat, tím menší bude také ekonomická chudoba, která nás tolik tíží.

Nesmíme však zapomenout, že existuje nejenom chudoba, která se váže k ekonomii. Připomíná nám to sám Ježíš, když nás upozorňuje, že náš život nezávisí pouze na našem majetku (srov. Lk 12,15). Člověk je původně chudý, potřebný a bezmocný. Když se rodíme, potřebujeme k životu péči svých rodičů, a takto se nikdo v každé době a etapě svého života nikdy nedokáže úplně osvobodit od potřeby a pomoci druhých, nikdy se nedokáže zbavit omezení nemohoucnosti vůči něčemu nebo někomu. I toto je podmíněnost, která charakterizuje naše „stvořené“ bytí. Neexistujeme sami od sebe a nemůžeme si sami dát všechno, co potřebujeme. Věrné uznávání této pravdy nás nabádá, abychom byli stále pokorní a odvážně praktikovali solidaritu jakožto ctnost, která je neodmyslitelnou součástí samotného života.

V každém případě na někom nebo na něčem závisíme. Můžeme to prožívat jako oslabení života nebo jako možnost či zdroj pro účtování se světem, ve kterém se nikdo nemůže obejít bez druhého a ve kterém jsme všichni pro všechny, každý svým způsobem, užiteční a cenní. Jinak nelze objevit to, co vede k zodpovědné a zavazující praxi vůči dobru, které je opravdu neoddělitelně osobní i společné. Je zřejmé, že tato praxe se může zrodit jedině z nové mentality, z konverze, z nového způsobu, kterým se budeme vzájemně dívat z očí do očí. Teprve bude-li člověk pojímat sám sebe nikoli jako izolovaný svět, nýbrž jako někoho, kdo je svou přirozeností spojen se všemi ostatními, kteří vnímají původnost svého bratrství, bude možná taková sociální praxe, ve které obecné dobro nezůstane jen abstraktním a prázdným slovem!

Když člověk bude sám sebe takto chápat a vychovávat k takovému životu, pak původní chudoba jeho stvořenosti už nebude vnímána jako *handicap*, nýbrž jako zdroj, ve kterém to, co obohacuje každého a je svobodně darováno, je dobrem a darem, který je užitečný všem. Toto je pozitivní světlo, ve kterém máme i podle evangelia nahlížet chudobu. Právě toto světlo nám tedy pomáhá chápat, proč Ježíš přetváří tuto podmíněnost na autentické „blahoslavenství“: „Blahoslavení chudí!“ (Lk 6,20).

Ačkoli tedy konáme všechno, co je v naší moci a odmítáme každou formu nezodpovědné náklonnosti k vlastním slabostem, nebojme se uznat, že jsme v nouzi a neschopní dát si všechno, co potřebujeme, protože sami a jenom svými silami nedokážeme přemoci všechna omezení. Nebojme se to uznat, vždyť sám Bůh se v Ježíši ponížil (srov. Flp 2,8) a snižuje se k nám a k naší chudobě, aby nám pomohl a daroval ona dobra, kterých bychom sami dosáhnout nemohli.

Proto Ježíš chválí „chudé v duchu“ (Mt 5,3), totiž ty, kteří takto hledí na svoje potřeby a jako potřební se svěřují Bohu a nebojí se záviset na Něm (srov. Mt 6,26). Od Boha totiž můžeme dostat ono Dobro, které nemůže omezit žádné omezení, protože On je mocnější než jakékoli omezení, což dokázal tím, že přemohl smrt! Bůh ačkoli bohatý stal se pro nás chudým (2 Kor 8,9), aby nás obohatil svými dary! On nás miluje, každé vlákno našeho bytí je mu drahé, a v Jeho očích je každý z nás jedinečný a má nezměrnou hodnotu: „U vás jsou spočítány všechny vlasy na hlavě... máte větší cenu než všichni vrabci“ (Lk 12,7).

Papež František dnes kázal o koherenci křesťanského života

Vatikán. „Nekoherentní křesťan působí pohoršení a pohoršení zabíjí,“ tato mocná slova pronesl dnes papež František v kázání při ranní mši v kapli Domu sv. Marty.

V homilii si papež vzal podnět ze svátosti biřmování, která byla během bohoslužby udělena. „Kdo přijímá tuto svátost – řekl papež – dává najevo svoji vůli být křesťanem. Být křesťanem znamená dosvědčovat Ježíše Krista. Je to člověk, který smýšlí jako křesťan, cítí jako křesťan a jedná jako křesťan. Toto je koherence křesťanského života. Někdo může říci, že má víru, ale chybí-li mu jedna z těchto věcí, není křesťanem, něco nefunguje, je tu určitá nekoherence. A křesťané, kteří spořádaně a každodenně žijí tuto nekoherenci, působí velké zlo“:

„Slyšeli jsme apoštola Jakuba (Jak 5,1-6), co říká o některých nekoherentních lidech, kteří byli hrdí, že jsou křesťany, ale vykořisťovali svoje podřízené. Říká: »Mzda, o kterou jste ošidli sekáče, kteří vám požali pole, ta mzda křičí a křik vašich ženců pronikl k sluchu Pána zástupů«. Pán je mocný. Když to někdo slyší, může si pomyslet: To snad řekl nějaký komunista! Ne, nikoli – to řekl apoštol Jakub. Je to Slovo Páně. Když chybí křesťanská koherence, rodí se skandál. Křesťané, kteří nejsou koherentní, způsobují pohoršení.“

„Ježíš mluví velice důrazně proti pohoršení,“ řekl papež a citoval dnešní evangelium (Mk 9,41-50): »Kdo by svedl ke hříchu jednoho z těchto nepatrných, kteří věří ve mne, pro toho by bylo lépe, aby mu dali na krk mlýnský kámen a hodili ho do moře«. Nekoherentní křesťan – dodal – působí mnoho zla, a pohoršení zabíjí. Často slycháme – řekl papež František – »Otče, já věřím v Boha, ale ne v církev, protože vy křesťané něco jiného říkáte a něco jiného děláte. Věřím v Boha, ale vám ne.« - To je kvůli této nekoherenci.“

„Představme si, když se ocitneš před ateistou, který ti řekne, že nevěří v Boha, můžeš mu přecíst celou knihovnu, kde stojí, že Bůh existuje, a také dokázat, že Bůh existuje, ale neuvěří. Pokud však podáš tomuto ateistovi svědectví koherence křesťanského života, něco se v jeho srdci začne dít. Právě toto svědectví mu přinese onen neklid, s nímž pak pracuje Duch svatý. Měli bychom všichni, celá církev prosit o milost: Pane učiň ať jsme koherentní.“

Je proto zapotřebí, uzavíral papež, abychom se modlili, protože ke koherentnímu křesťanskému životu je zapotřebí modlitby... protože křesťanská koherence je Boží dar, o který máme prosit. „Pane, ať jsem koherentní, abych nikdy nepohoršoval a byl člověkem, který smýšlí jako křesťan, cítí jako křesťan a jedná jako křesťan. A když ve svých slabosti padneme, prosme o odpuštění“:

„Všichni jsme hříšníci, všichni, ale všichni máme schopnost prosit o odpuštění. A Pán se nikdy neunaví odpouštěním! Mějme pokoru prosit o odpuštění: Pane byl jsem zde nekoherentní. Odpusť mi! Jít životem vpřed s křesťanskou koherencí, svědectvím toho, kdo věří v Ježíše Krista, ví, že je hříšníkem, ale má odvahu žádat o odpuštění, když pochybí, a velmi se obává, aby nezpůsobil pohoršení. Kéž nám všem Pán daruje tuto milost!“

28.2.2014

Papež František: neodsuzujme lidi, kteří selhali v lásce

Vatikán. Za kazuistikou se vždy skrývá léčka, namířená proti člověku a Bohu, prohlásil papež František při ranní eucharistii v Domu svaté Marty. Při komentáři dnešního evangelia papež poukázal na krásu manželství a vyzval k doprovázení, a nikoliv odsuzování lidí, kteří zažili manželský krach. Zdůraznil také, že Kristus je ženich církve a že je nelze chápat odděleně.

Učitelé zákona se Ježíše snaží chytit do pastí, aby podryli jeho morální autoritu. Farizeové tudíž Ježíši předkládají problematiku rozvodu. Jejich styl, poznamenal papež, je stále stejný. Kazuistika, která se táže: Je to či ono dovoleno?

"Je to vždy nějaký drobný případ. A v tom spočívá léčka. Za kazuistikou a jejím myšlením se vždy skrývá past. Pokaždé! Vždy mívá proti lidem, proti nám a proti Bohu. „Je něco takového dovoleno? Může se muž se ženou rozvést?“ Ježíš odpovídá otázkou. Ptá se, co na to říká zákon a vysvětluje, proč Mojžíš takovýto zákon napsal. Nezastavuje se však u jednoho případu, ale jde dál do středu problému a k počátkům stvoření. Tento Pánův odkaz je velmi krásný: „Na začátku při stvoření Bůh učinil lidi jako muže a ženu. Proto opustí muž otce i matku, připojí se ke své ženě, a ti dva budou jeden člověk. Už tedy nejsou dva, ale jeden.“

Pán odkazuje k vrcholnému dílu stvoření, kterým je právě muž a žena, pokračoval papež František. Bůh nechtěl, aby byl člověk sám, přál si pro něj družku na pouti. Setkání Adama s Evou je poetický moment, poznamenal papež. Je to začátek lásky – budou jeden člověk. Pán tedy dovádí kazuistické myšlení až na počátek zjevení. Na

druhé straně, pokračoval papež, toto vrcholné stvořitelské dílo neskončilo, protože Pán si zvolil tento obraz, aby vysvětlil svou lásku ke svému lidu. Až do té míry, že když je lid nevěrný, Pán se k němu obrací slovy lásky.

„Pán se ujímá této lásky vrcholného díla Stvoření, aby vysvětlil, jakou lásku chová ke svému lidu. To je krok navíc. Když apoštol Pavel potřebuje vyložit tajemství Krista, činí tak také ve vztahu a s poukazem na Kristovu nevěstu. Kristus je totiž ženatý, byl ženatý, oženil se s církví, svým lidem. Jako se Otec oženil s lidem Izraele, oženil se Kristus se svým lidem. Toto je příběh lásky, je to příběh mistrovského díla Stvoření. Tváří tvář této cestě lásky, tomuto obrazu, kazuistika upadá a stává se z ní bolest. Pokud ono opuštění otce a matky, ono spojení se ženou až do bytí jedním tělem, ona společná cesta a láska selhává – a to se častokrát děje – musíme vnímat bolest tohoto nezdaru. A doprovázet lidi, kteří prožili toto selhání vlastní lásky, nikoliv je odsuzovat, nýbrž jít s nimi. A nevytvářet z jejich situací kazuistiku.“

Čteme-li dnešní evangelium, musíme pomyslet na tento plán lásky, onu cestu lásky křesťanského manželství, kterou Bůh požehnal ve vrcholném díle svého Stvoření. A toto požehnání, zdůraznil papež, Bůh nikdy neodňal, ani je nezničil prvotní hříchem. Když se tedy naše myšlení orientuje takto, spatřujeme krásu manželství, rodiny, krásu společné pouti. A zároveň vidíme, kolik lásky musíme dávat bratrům a sestrám, kteří zažili selhání v lásce. S odkazem na sv. Pavla papež v závěru zdůraznil, nakolik je krásná Kristova láska k jeho nevěstě, církvi.

„Také zde však musíme dávat pozor, aby láska nezkrachovala. Znamená to nemluvit o Kristu jako o svobodném muži – vždyť Kristus se oženil s církví. Nelze chápat Krista bez církve a církve bez Krista. To je veliké tajemství vrcholného díla Stvoření. Kéž nám všem Pán dává milost, abychom tomu porozuměli, a také milost, abychom neupadli do kazuistických postojů, jako farizeové a učitelé zákona.“